

Je že tu.

JERAJEVA: Da, tukaj sem. (*Gre po sobi mimo vseh.*) Družina je zbrana. Za zadnjo večerjo.

Zunaj večkrat ostro zazvoni zvoonec. Slišijo se Maričini koraki. Dolga, dolga pauza. Vstopi najprej Mariča, za njo Jeraj.

MARIČA: Gospod... Gospod...

JERAJ: Prišel sem. (*Tišina. Jeraj stopi korak v sobo.*) Saj dovolite, da vstopim...

Z a s t o r

(Konec prihodnjič)

PUSTOLOVŠČINA

F r a n c e K o s m a č

1

Privezanega me imate.
Pustite vretenom,
naj se zavrtijo,
naj zdrsnejo vrvi
proti dnu s svojo težo.

Hočem videti in vedeti.

Duh morja vstaja
sredi mojega sanjskega sveta,
odet v zeleno srebro.
Njegova starost
ne pozna ne gub ne let —
le valovanje in šum daljav
in nemo, krhko prisotnost.

Morda srečam kristalno pečino
in v njej kot v ogledalu —
svetlo čelado svoje varnosti
in skoz umetne polivinile
prosojno telo resnice.

Ledeno ribje oko.
 Ostri kljuni jadrnic
 in trebušasti kraljevski galeoni
 ob zlatih čereh.
 Raztrgane mreže stoletij
 z zakladi — človeških kosti.

Molčeče morsko dno,
 spregovori! Skličí
 poštene razbojniké
 in rokovnjaške poštenjake,
 da dvignejo ladjevja,
 otrpla od čakanja
 in hrepenenja.
 Napravi predstavo,
 kot je še ni videl svet!

Vprezi morske konjičke,
 naj zdivjajo s podmornicami
 vse do bele sipine.
 Krvoločni morski psi
 naj požro vse zlato in srebro,
 naj jim izstopijo oči.
 Ledeno ribje oko.
 Mrtva krogla.

Držite me na mestu,
 naj se svet vrti brez mene.

Morje naj zaorje čezme,
 naj se me oprime
 njegova vihrajoča griva.

Razgrnil jo bom,
 naj pokaže rebra
 potopljenih mest

v globinah in na plitvinah,
v svetlobi in v mraku in v temi,
jutri, včeraj in danes.

Plešite, ribice, na tišino,
v plesu ni časa za pojedine.

4

Pripelji se, razbrzdani Port Royal,
potopljena prestolnica krvoločne nežnosti.
Zavihraj, razcefrana zastava
s črno mrtvaško glavo!

Veselimo se in se sovražimo
kot otroci brez staršev,
kot starši brez otrok!
Vse je vnaprej oproščeno,
vse poravnano, vse dovoljeno,
v globinah vsemu vse prav.

Sončna ura stoji — nam na čast.

5

Počakajte in poslušajte!
To ni krvoločni kraljevski pristan.
Ne, to ni rdeča barva
koralnega grebena.
To je minij Eifflovega stolpa.
Zdaj vladajo tu zares
enakost, svoboda, bratstvo.
Picassovim golobom
smo srečno pojedli srce.
V strugi Prevertove Seine
se pretaka grenkoba.
Ribice poljublajo s hladnimi gobčki
ostanke mavrične gotike.
Skoz rebra svete kapele

kličem z navdušenjem,
da bi navdušil tudi vas:
kako se počutite, v vodi —
draga naša stara gospa?

Na asfalt bulvarjev ne bo več padlo
niti jabolko spora.
Tam se pasejo alge in sence.
Tam svetijo le še morske zvezde.
Josette in René, vidva se ljubita.
René ne sme na vojsko v Alžirijo.
Zato vama prostovoljna smrt ni ločitev,
— komaj bežna postaja.

Duši me. Ugasnite gorečo plazmo,
da ne vidim zelenega Trocadera,
da se ne spomnim na klošarja Michela
s trotoarja pod vodometom.
Rešite me ali me pustite.
Mar mi je Pariza.
Vrnimo se na zvezde.
Tam je sto Parizov.
In eden.

6

Za nedosežnimi gorami
nekje čakajo doline
z gostimi smrekovimi gozdovi,
neizmerna naročja mahu
in hladen studenec tišine.
Zamišljena jata ribic
in položen prodat breg.
Droban bel pesek
in pozabljena spominčica.
Prgišče nedotaknjenega,
obljubljenega življenja
za nedosežnimi gorami
bežečega časa.